

7/6973

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

SAYI :B050PGM0710001-Ş/1458
KONU :Yazılı soru önergesi.

12./06/2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 24.04.2002 tarih ve KAN.KAR.MD. A.01.0.GNS.0.10.00.02-14749 sayılı yazısı.

Kayseri Milletvekili Sayın Salih KAPUSUZ'un tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmasını istediği soru önergesinin (7/6973) cevabı aşağıya çıkarılmıştır.

İstanbul İlindeki bazı imam hatip liselerinde meydana gelen kılık kıyafet yönetmeliğine aykırı davranış ve protesto eylemleri ile, buna ilişkin millî eğitim politikası ve bu eylemlere karşı alınan mahallin idari önlemlerini ilgilendiren (1-2-3-4-5-6-7-9-10-11-12-13-14.) sorulara verilebilecek cevapların;

Millî Eğitim Bakanlığının TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına gönderdiği 22.03.2002 tarih ve 975 sayılı (APK çıkışlı) yazısında ve,

İstanbul Valiliğinin Sn. Burhan BIÇAKÇIOĞLU'na (İzmir Milletvekili- TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı Alt Komisyon Başkanı) gönderdiği 28.03.2002 tarih ve 313 (Öz. Klm. Md.) sayılı yazısında,

Yer aldığı anlaşılmaktadır.

Her iki yazının da birer örneği yazımız ekinde sunulmuştur.

(8) Protesto eylemlerine karşı alınan güvenlik önlemlerinin uygulamasında görevli personelden bazılarının hukuka aykırı davranışlarda bulunduğu yönündeki iddialar Bakanlığımız denetim elemanlarınca incelemeye tabi tutulmuştur.

(15) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 03.04.2002 tarih ve 2002/12 sayılı kararı ile, 17 müşteki ve vekillerinin "Vali Erol ÇAKIR'ın kanunsuz emir ve talimat vererek, Emniyet güçlerini harekete geçirmek suretiyle İmam Hatip Liselerinde okuyan Kız öğrencilerin okula alınmalarını engellediği ve bu şekilde görevini kötüye kullandığı" iddialarını içeren dilekçeleri üzerine, "5442 Sayılı İl İdaresi Yasasının 9/ç maddesi uyarınca; Kanun, tüzük, yönetmelik ve hükümet kararlarının verdiği yetkiyi kullanmak ve bunların yüklediği ödevleri yerine getirmek için genel emirler çıkarmakla yetkili bulunan şikayet edilen Valinin, Kılık-Kıyafet Yönetmeliğine uygun hareket edilmesini sağlamayı amaçlayan, İlçe Kaymakamlıkları ve Millî Eğitim Müdürlüklerine gönderdiği yazının tetkikinde; ön incelemeye konu olabilecek nitelikte yada başka bir ifadeyle yasalara mevzuata aykırı düşen bir yönün bulunmadığı; Valinin, şikayete konu edilen hususla ilgili yasaların kendisine verdiği yetkiyi kullandığı anlaşılmış olmakla," şikayet dilekçelerinin işleme konulmamasına karar vermiştir.

Arz ederim.

Rüştü Kazım YÜCELEN
İçişleri Bakanı

DAĞITIM :

Gereği İçin :

T.B.M.M.

Başkanlığına

Bilgi İçin :

Başbakanlığa

EK :

2 Adet (7 parça)

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
Özel Kalem Müdürlüğü

SAYI : BO54VLK4340400/ 01.(2)-313

28 /03/2002

KONU:

Sayın Burhan BIÇAKÇIOĞLU
İzmir Milletvekili
T.B.M.M. İnsan Hakları İnceleme
Komisyonu Başkanlığı
Alt Komisyon Başkanı

İLGİ : 27.03.2002 tarih ve 1590 sayılı yazınız.

T.B.M.M. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun 14 Mart tarihli 21. toplantısında almış olduğu karar gereği **"İstanbul'daki İmam Hatip Liselerinde meydana gelen olaylarla ilgili insan hakları ihlallerini araştırmak üzere bir alt komisyon kurulmasına karar verildiği"** belirtilerek ilgideki yazıda İstanbul Valiliği tarafından yayınlanan 12 Şubat 2002 tarihli genelgeye atıfta bulunulmak suretiyle bazı sorular yöneltilmekte ve bilgi istenilmektedir.

1- İstanbul'daki, **Türk Milli Eğitim Sistemi içinde mesleki eğitim veren İmam Hatip Liselerinde 2001-2002 eğitim ve öğretim yılının ilk yarısı sonunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır.**

- a) 24 İmam Hatip Lisesinde 12.119 öğrencimiz eğitim görmektedir. Bu öğrencilerden 8.056 sı kız öğrencidir.
- b) Kız öğrencilerden büyük bir kısmı kılık-kıyafet mevzuatına uymadan okullarına devam etmektedirler.

Bu öğrencilerimizin, İmam Hatip Liselerine kayıt işlemleri esnasında kendilerinden ve velilerinden Devletin okullardaki kılık-kıyafet mecburiyeti ile ilgili **kurallarını bildikleri ve bunlara tam olarak riayet edecekleri yolunda yazılı taahhütleri** alınmıştır.

- c) Bu öğrenciler, kılık-kıyafet konusundaki devletin hukuki düzenlemelerine uymamalarını **dinsel inançlarına (ideolojilerine)** dayandırmaktadırlar.
- d) İmam Hatip Liselerinde okuyan bir kısım öğrenciler ve aileleri okul dışında **dini ideolojiyi savunan veya Cumhuriyetimizin laiklik ilkesine karşı mücadele eden bazı kişiler veya kuruluşlar tarafından çeşitli adlarla (burs – yardım gibi) ekonomik olarak desteklenmektedirler.**

Bunların ayrıca dini ideolojiyi en katı şekliyle savunan bazı yazılı ve görsel medya kuruluşları tarafından desteklendikleri ve yönlendirildikleri de bilinmektedir. Bu medya kuruluşlarının İmam Hatip Liseleri konusundaki tahrik ve tahrip edici yayınları olayın Anayasal düzenimize yönelen tehdidini açıkça göstermektedir.

- e) Ekonomik olarak desteklenenlerin ve yönlendirilenlerin de dahil olduğu öğrenci grupları okullarında **organize bir güç oluşturmakta** ve dini ideolojileri doğrultusunda okul yönetimini, öğretmenlerini ve diğer öğrencileri **baskı altına almaktadırlar**. Bunun sonunda İmam Hatip Liselerinde sağlıklı eğitim yapılamamakta, bunların baskısına dayanamayan özellikle kız öğrenciler, baskı istikametinde davranmak zorunda kalmaktadırlar. (Bu baskının idare tarafından kaldırılması üzerine fanatik olmayan geniş bir öğrenci kitlesinin kurallara itaat ve sadakati net olarak ortaya çıkmıştır.)
- f) Dini ideolojiyi ön plana alan kuruluşlardaki son zamanlarda yaşanan bölünmeler paralelinde, okullardaki öğrenci grupları arasında da bölünmeler ve gizli rekabetler yaşanmakta ve bu husus **gelecek adına potansiyel tehlike** yaratmaktadır.
- g) Kılık-kıyafet mevzuatına **uymayan**, uymama iradesini **dinsel inanç ideolojisine dayandıran** ve bunu **toplu ve iradi olarak gösteren** öğrencilere, okul yönetimleri disiplin uygulamaları yapamamaktadırlar. Çünkü ;
 - ga- Okul yönetimleri baskı altında kalmaktadırlar.
 - gb- Kalabalık öğrenci gruplarına disiplin uygulamalarına başlamak ve bunu devam ettirerek sonuçlandırmanın **okullardaki eğitim faaliyetlerinin durması sonucunu doğuracağı** görülmektedir.
 - gc- Okul içi ve dışı **baskı grupları (medya dahil) devreye girmektedir**.
 - gd- Disiplin uygulamasına esas teşkil edecek olan fiil (Kılık-Kıyafet Mevzuatına uymamak) **temadi ettiği için (aralıksız ve kesintisiz olarak süreklilik arzettiğinden) suçun sona erdirilmesi veya önlenmesi önem ve öncelik arzetmektedir**.
- h) İmam Hatip Liselerindeki yukarıda belirtilmiş olan durum; **irticai tehdit değerlendirmelerinin yapıldığı her ortamda** tartışma ve il yönetimini eleştirme şeklinde (şikayet, istihbarat ve tespitler mevcuttur.) gündeme getirilmektedir. Kurallar ölçüsünde bakıldığında şikayet ve eleştirilerin haklılığı anlaşılmakta, bu husus il yönetiminin zaafı olarak algılanmaktadır.
- i) Bu okullarda eğitim gören öğrencilerin zorlayıcı ve cezalandırıcı tedbirlere ihtiyaç kalmaksızın okullar için konulmuş kurallara

uymalarını sağlama ve bu öğrencilerin kazanılması yolundaki tüm çabalar maalesef sonuç vermemiştir.

- j) İstanbul İmam Hatip Liselerinin eğitimlerini yaptıkları okul binaları çeşitli dernek veya vakıflar tarafından yaptırılarak İmam Hatip Lisesi açılması kaydıyla tahsis edilmiş bina ve tesislerdir. **Büyük bir kısmı, Okulu yaptıran dernek veya vakfın mülkiyetinde bulunmakta, bu tüzel kişilerin büroları, dernek merkezleri veya çeşitli adlarla istifade ettikleri başka mekanlar okul içinde yer almakta, bazı okulların kantinleri bu tüzel kişiler tarafından işletilmektedir.** Okul içine yerleşmiş olan ve bir kısmı dini ideolojinin açık veya kapalı mücadelesini veren dernek veya vakıfların yarattıkları sakıncaları ayrıca belirtmeye gerek görülmemektedir.

- 2- Bu nedenlerle İstanbul İmam Hatip Liselerinde **mevzuatı hakim kılmak amacıyla** bazı tedbirler alınmıştır. **Demokrasi, İnsan Hakları ve Hukukun üstünlüğü Aziz Atatürk'ün çağdaşlaşma projesi içinde temel öğeler olduğu için hukuk devletinin gereği yapılmış,** bu nedenle ilgi yazıda atıfta bulunulan 12 Şubat 2002 tarih ve (İl Milli Eğitim Müdürlüğü çıkışlı) 1200 sayılı genelge yayınlanmıştır.

5442 sayılı İl İdaresi Yasası illerin idaresini yetki genişliği esasına dayandırmıştır. Bu yasa ve çok çeşitli mevzuat İl Valisine suç işlenmesini önlemek, kamu düzen ve güvenini korumak, huzur ve güvenliği sağlamak, önleyici kolluk tedbirlerini almak gibi açık görev ve yetkiler ve tabii ki sorumluluklar vermiştir. İmam Hatip Liselerinde de yapılmak istenen hukuku hakim kılmaktır.

(Ayrıca Anayasa Mahkemesi kararı, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Mevzuatı, Eğitim ve Öğretim Özgürlüğünün Sağlanması Konusundaki Mevzuat ve Yargı Kararları idareye görev ve sorumluluklar vermiştir. İdare Anayasa Mahkemesi, İdari Yargı kararları, Yasa ve Yönetmeliklerle kendisine verilmiş "Tesis etme düzenleme yapma, uygulama ve uyulmasını sağlama görevlerini" yerine getirmek zorundadır.)

Önleyici kolluk kuvvetleri ile alınmış olan ve kısa bir süre devam ettirilen tedbirler ihtiyacın büyük ölçüde ortadan kalkması üzerine normale döndürülmüştür.

- 3- Bu öğrenim yılının ikinci yarısının başladığı günden itibaren **İstanbul'daki tüm İmam Hatip Liselerinde, mevzuatın emrettiği bütün şartlar temin edilerek eğitim ve öğretim aralıksız sürdürülmektedir.** Dini ideolojinin baskısından kurtulan öğrenciler kurallara uyarak eğitim haklarını kullanmaktadırlar ve bu öğrencilerin oranı yaklaşık % 90 a ulaşmıştır.

Kuralları tanımadığını belirterek buna rağmen öğrenim hakkını kullanmayı talebeden, bunu dini ideolojisine bağlayan, bunu iradi olarak ve toplu olarak gösteren, velilerinden, yandaşlarından destek alan ve laiklik karşıtı kişi ve kuruluşlarca yönlendirilen bir kısım öğrencilerin yandaşlarıyla beraber okul bahçelerinde, okul önlerinde

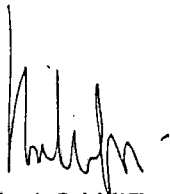
ve çevrelerinde toplanarak, süregelen (aralıksız devam etmiş olan) eğitim ve öğrenim faaliyetlerini engelleme girişimleri önleyici kolluk kullanılarak önlenmiş, her türlü istismar girişimine fırsat verilmemiştir. (Sekiz yıllık temel eğitim süresi sonunda liseye başlama yaşı asgari 15 olduğu halde 13 yaşındaki İmam Hatip öğrencilerine kelepçe takıldığı iddiasında bulunulmuş, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Mevzuatını ihlal ederek güvenlik kuvvetlerine yapılan saldırılar güvenlik kuvvetlerinin haksız fiili olarak ilan edilmiş, öğrencilerin otobüslere doldurularak başka semtlere bırakıldıkları yolunda şikayetlerle her türlü istismar yolu organize olarak ve temelde laiklik karşıtı eylemler olarak hayata geçirilmeye çalışılmıştır.)

İdare olarak her türlü iddia hukuk düzeni içinde özenle ele alınmakta ve incelenmekte olup, doğruluklarının tespiti halinde yasal gerekleri mutlaka yapılacaktır.

İstismar konularından birisi de okullardaki kılık-kıyafet mevzuatına uymamanın bir disiplin suçu olduğu iddiasıdır ve bu iddiada bulunarak eylemin suç olduğunu kabul edenler, konunun dini ideolojinin, iradi ve toplu bir eylemi olduğunu ve temadi eden (süreklilik arzeden, aralıksız devam eden) vasfını bilinçli olarak gizlemişlerdir. (Bu hususta yukarıda 1/9 maddesinde bilgi sunulmuştur.

- 4- Konunun, hukuk devleti kavramı ve boyutu içinde hukukun üstünlüğü temelinde izahı **Milli Eğitim Bakanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına yazmış olduğu 22.03.2002 tarih ve 975 sayılı (APK çıkışlı) yazıda geniş olarak yapıldığı için ayrıca bu konuya girilmemekte, belirtilen yazının bir örneği ekte sunulmaktadır.**
- 5- Söz konusu olay ve iddialarla ilgili olarak İçişleri Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığına **gerekli bilgiler sunulmuştur.**

Saygıyla arz ederim.

Erol ÇAKIR
Vali

EK : 3 sayfa yazı.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.01.05/ 375
KONU : Öğrencilerin Kılık ve Kıyafetleri

22/3/2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
(İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanlığına)

Tevhid-i Tedrisat Kanunu (1924), Kıyafet Kanunu (1925) ve Türk Medeni Kanunu'nun (1926) kabul edilmesiyle birlikte Türk eğitim sisteminin laikleşmesi sağlanmış, kadınlara ve erkeklere eşit eğitim olanakları tanınmış, kadının dini ideoloji nedeniyle uymak zorunda olduğu "örtünme"; peçe ve çarşaf giyinme zorunluluğu ortadan kalkmış ve Türk kadını eşit birey, eşit yurttaş olarak tanımlanmıştır.

Bu bağlamda, Kamu kurum ve kuruluşları, ilk, orta ve yüksek öğretim kurumlarındaki görevliler ile öğrencilerin kılık, kıyafetleri kanunlarında yer alan genel nitelikli hükümlerle, yönetmelik, genelge, duyuru ile getirilen usul ve esaslarla yasal yünden düzenlenmiştir.

Özellikle; bazı alanlarda dini kisvelerin giyilemeyeceği, kapalı mekanlarda belirli kıyafetlerle bulunulabileceği, başörtüsü ile dersane, laboratuvar, spor salonu, kütüphane gibi kapalı yerlere girilemeyeceği yönündeki, Cumhuriyetin ve Anayasamızın başta Laiklik olmak üzere, temel nitelik ve esaslarına uygun olan bu düzenlemelerin, her kademedeki yargı kararları ile desteklendiği görülmektedir.

Devlet memurlarının kılık kıyafetleri konusunda düzenlenen ve bizzat Atatürk'ün imzasıyla Resmi Gazetenin 5 Eylül 1341 tarih ve 168 sayılı baskısında yayımlanarak yürürlüğe konulan bir kararname bulunmaktadır. 2413 sayılı "Bilumum Devlet Memurlarının Kıyafetleri Hakkında Kararname"de, bilumum Devlet memurlarının kıyafetlerinin Dünya üzerindeki medeni milletlerin müsterek ve umumi kıyafetlerinin aynı olacağı belirtilmiştir.

Kanunla yapılan ilk düzenleme, 28 Kasım 1925 günlü 671 sayılı "Şapka İktisâsı Hakkında Kanun" olup, düzenleme ile giyim çağdaşlaşma sorunu olarak düşünülmüş ve giyim ile dinsel inançlar arasında ilişki kurulmaması gerektiği vurgulanmıştır.

3 Aralık 1934 tarihli 2596 sayılı "Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun" ile yapılan düzenlemeyle, hangi din ya da mezhepten olursa olsun mabet ve ayinler dışında dini kisve giyilmesi yasaklanmış, öğrenci ve memurların kıyafetleri belirlenmiştir.

Adı geçen Kanunun öğrencilerin kıyafetleri ile ilgili 2. maddesi, "Türkiye'de kanunu tevkifat teşekkül etmiş ve edecek olan izcilik ve sporculuk gibi topluluklar ve cemiyet ve kulüp gibi heyetler ve mektepler mahsus kıyafet alâmet ve levazım taşımak istedikleri zaman yalnız nizamname veya talimatname ile muayyen tiplere uygun kıyafet alâmet ve levazım taşıyabilirler." hükmünü getirerek, kıyafetteki karmaşanın kamu düzeni ve halkın huzuru yönünden sakıncalı olduğu belirlenmiştir.

12 Mayıs 1982 tarih ve 2670 sayılı Kanunla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na eklenen Ek 19. madde "Devlet memurları Kanun, tüzük ve yönetmeliklerin öngördüğü kılık ve kıyafet kurallarına uymak mecburiyetindedirler." hükmünü amir olup, bu hüküm, kamu kurum, ve kuruluşlarında kıyafet mecburiyeti getirmiştir.

Yukarıda belirtilen kanunlar incelendiğinde; bu kanunların, Anayasamızın 2., 10., 24. Ve 174. Madde hükümlerinin ruhuna ve sözüne sadık kalınarak düzenlendiği ve sadece kadınların veya sadece erkeklerin kılık kıyafetleri ile ilgili düzenlemeler olmayıp, cinsiyet ayırımı yapılmaksızın toplumda yaşayan herkesle ilgili düzenlemeler olduğu görülecektir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

...../...../2002

SAYI :
KONU :

10.12.1988 tarih ve 20032 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 3511 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanuna Eklenen Ek 16. madde ile getirilen "Dini inanç sebebiyle boyun ve saçların örtü veya türbanla kapatılması serbesttir" hükmü Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa ve İnkılap Yasalarına aykırı bulunarak iptal edilmiştir. Anayasa Mahkemesinin 5 Temmuz 1989 tarih ve 20216 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7.3.1989 tarih ve 1989/1 Esas, 1989/2 Karar Sayılı Kararı;

"Bir yasal düzenlemenin din kurallarına, dinsel inançlara ve gereklere göre yapılamayacağı, dini inanç gereği saç ve boynun kapatılmasına ilişkin yasal düzenlemenin; Anayasanın başlangıç bölümünde yer alan ilkelere ve özellikle laiklik ilkesine ("Laiklik; egemenliğe, demokrasi ile özgürlüğe ve bilgi bileşimine dayanan toplumsal bir atılım; siyasal, sosyal ve kültürel yaşamın çağdaş düzenleyecisidir... Laik düzende din, siyasallaşmadan kurtarılır, yönetim aracı olmaktan çıkarılır, gerçek saygın yerinde tutularak kişilerin vicdanlarına bırakılır. Böylece siyasal yaşamın dayanağı bilim ve hukuk olur") aykırı olduğu,

Laik bir devlette hukuk kurallarının kaynağının dinde değil akılda bulunduğu, kişilerin iç dünyasına ilişkin olması gereken dini inançlara göre yasal düzenleme yapılmasının;

Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan Türkiye Cumhuriyeti'nin Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir hükmüne,

Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan eşitlik ilkesine,

Anayasa'nın din ve vicdan hürriyetini düzenleyen 24. maddesine,

Anayasa'nın İnkılap kanunlarının korunmasını düzenleyen 174. maddesine aykırı olduğu" gerekçesiyle 1'e karşı 10 oyla ve oy çokluğu ile alınmıştır.

1990 yılında 3670 sayılı Kanunla 2547 sayılı Kanuna Ek 17.madde eklenmiş, "Yürürlükteki Kanunlara aykırı olmamak koşulu ile yükseköğretim kurumlarında kılık kıyafet serbesttir." hükmü getirilmiştir. Anayasa Mahkemesi bu hükmü iptal etmemiş, ancak gerekçesinde türbanın yürürlükteki kanunlara göre takılamayacağını gerekçe olarak almıştır.

Diğer taraftan Anayasa Mahkemesi, bir partinin kapatılması talebiyle açılan davada aldığı, 6.10.1998 tarih ve 1997/1 Esasına, 1998/1 Karar sayılı kararında; türban yasağı konusunda yeniden değerlendirilmiş ve dinsel nedenlere dayanılarak, basörtüsü ve türbanla boyun ve saçların örtülmesine resmi daire ve üniversitelerde serbestlik tanınmasının Cumhuriyetin ve Anayasa'nın temel prensipleri ile laiklik ilkesine aykırı olacağı ifade edilmiştir.

Danıştay'ın yükseköğretim kurumlarında kılık kıyafet konusuna ilişkin kararlarının bir bölümünde şu ifadeler yer almaktadır. "... kendi toplumsal çevrelerinin baskısına ve göreneklerine boyun eğmeyecek ölçüde eğitim gören kızlarımızın ve kadınlarımızın sırf laik cumhuriyet ilkelerine karşı çıkarak dine dayalı bir devlet düzenini benimsediklerini belirtmek amacıyla başlarını örttükleri bilinmektedir. Bu kişiler için basörtüsü masum bir alışkanlık olmaktan çıkarak kadın özgürlüğüne ve Cumhuriyetimizin temel ilkelerine karşı bir dünya görüşünün simgesi haline gelmektedir." (Danıştay 8.dairesinin 23.02.1984 günlü, E:1983/207, K:1984/330 sayılı; 16.11.1987 günlü, E:1987/128, K:1987/486 sayılı; 27.06.1988 günlü, E:1987/178, K:1988/512 sayılı kararları).

Ayrıca, iki dava nedeniyle İdare Mahkemeleri ve Danıştay türban takılamayacağına karar vermiş, bu iki dava konusu Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna götürülmüş, adı geçen Komisyon, 03.05.1993 tarihinde her iki davayı da karar bağlamış, yapılan görüşmeler sonucunda davaların reddine karar vermiştir.

7/6973

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

...../...../2002

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu ret kararı;

İnsan hakları sözleşmesinin KAMUSAL ALANDA, bir inancın gerektirdiği biçimde davranma hakkını mutlak olarak güvence altına almadığı,

Sözleşmeye göre bir dinin uygulanması ifadesinin, bir dinin veya inancın zorunlu kıldığı ya da esinlendiği her türlü hareketin yapılabileceği anlamına gelmediği,

Yüksek öğrenimini laik bir üniversitede yapmayı seçen bir öğrencinin, bu üniversitenin düzenlemelerini kabul etmiş sayılacağı,

Özellikle nüfusun büyük çoğunluğunun belirli bir dine mensup olduğu ülkelerde, bu dinin tören ve simgelerinin herhangi bir yer ve bilim sınırlaması olmaksızın sergilenmesinin, sözü geçen dini uygulamayan veya başka bir dine mensup olan öğrenciler üzerinde baskı oluşturabileceği,

Laik üniversitelerin, öğrencilerin kılık ve kıyafetlerine ilişkin kurallar koyarken, bazı köktendincilerin yüksek öğretimde kamu düzeninin bozmalarını ve diğerlerinin inançlarına zarar vermemelerini sağlamaya özen gösterebileceği,

Laik bir üniversitedeki öğrencilik statüsünün, doğası gereği, başkalarının hak ve özgürlüklerine saygı gösterilmesini sağlamaya yönelik bazı davranış kurallarıyla bağlılığı da içerdiği,

Laik bir üniversite yönetmeliğinin, öğrencilere verilen diplomanın, hiçbir şekilde öğrencilerinde katılabileceği dinsel kaynaklı bir hareket kimliğini yansıtmaması gerektiğini öngörebileceği,

Laik üniversite düzeninin gerekleri dikkate alındığında, öğrencilerin kılık-kıyafetlerinin düzenlenmesinin ve bu düzenlemeye uymadıkça, kendilerine diploma verilmesi gibi bazı idari hizmetlerden yararlanırlarının, din ve vicdan özgürlüğüne müdahale oluşturmadığı

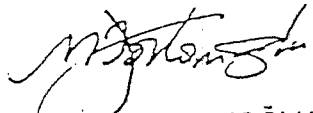
gerekçelerine dayandırılmıştır.

Yukarıda belirtilen Anayasa, mevzuat hükümleri ve yargı kararları uyarınca öğrencilerin başörtüsü ile kapalı mekanlara girmelerine izin verecek bir düzenleme yapmak mümkün değildir. Aksine böyle bir düzenleme yapılırsa Anayasanın ilgili maddeleri, kanunlar ihlal edilmiş olur.

Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde Anayasa, yasalar ve yönetmeliklerle belirlenmiş olan öğrencilik statüsünün gerektirdiği şartları taşıyan herkesin, eğitim ve öğretim hakkı bulunmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı eğitim ve öğretim hakkının tüm yurttaşlar tarafından kullanılmasını kapsayan her türlü hizmet ve uygulamasında "eğitimde fırsat ve imkan eşitliği" ilkesi yanında 1739 sayılı yasada belirtilen Türk milli eğitiminin temel ilkelerine özen göstermektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Metin BOSTANCIOĞLU
Milli Eğitim Bakanı